

Наталія Мацько,

м. Київ, Україна

УДК 37.013.8

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУР ЕКСПЕРТИЗИ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Совершенствование процедур экспертизы учебной литературы является необходимым условием повышения уровня качества образования и науки в Украине. Деятельность независимого Экспертного совета исключит коррупционные схемы грифования учебной и научной продукции и создаст конкуренцию монополисту. Качественные учебники, учебно-методические пособия, научно-популярная и справочная литература, аудио и видео средства обучения создадут целостное образовательное учебно-воспитательное развивающее предметно-информационная среда, где моральные, духовные, интеллектуальные, деловые качества и качества, уровень знаний, национального сознания, мировоззренческих убеждений, ценностных ориентиров закладываются культурой образовательного процесса.

Ключевые слова: экспертиза, процедура, образование, наука, культура, грифы, оценка, контроль, учебники, пособия, образовательная среда, экспертный совет, качественная экспертиза, продукция, сознание, деятельность.

Improving the expert procedures for the examination of textbooks is a necessary condition for improving the quality of education and science of Ukraine. The activity of the independent Expert Council suspends the corruption schemes of approved training and scientific products. This make possible the competition with monopoly. Qualitative textbooks, training manuals, popular science, reference books, audio and video training tools create the holistic educational and teaching environment, where the moral, spiritual, intellectual, business values are qualitative enough to rise the level of knowledge of the national consciousness, philosophical beliefs. This is the essence of the educational process.

Key words: examination procedure, education, science, culture values, evaluation, control textbooks, manuals, educational environment, expert advice, high-quality expertise, products, consciousness, activity.

Рівень освіти у кожній державі визначає економічну могутність, інтелектуальний розвиток суспільства, його рівень культури, духовності, наукового потенціалу, добробуту народу, авторитету країни у світі.

Очевидно неувага держави до проблем освіти, культури, духовності підростаючого покоління в Україні призвела до морального зубожіння, духовного занепаду суспільства, алкоголізму, наркоманії, проституції, бандитизму, суїциду. Братовбивча війна, людиноненавистництво – це результат недолугої освітньої політики України, де за мовчазної згоди суспільства було дозволено втручатись у виховання українського суспільства: нав'язування дітям чужої мови з постійним приниженням державної та чужих світоглядних переконань, спотвореної неправдивої сфальсифікованої історії, що виховувало кволих тілом і духом, слухняних, заляканих, неспроможних дати собі раду особистостей, якими легко керувати, тримаючи у бідності, постійному страху, невпевненості, покірності.

У складний для розвитку освітньої галузі України час, коли впродовж останніх десятиліть відбувалася цілеспрямована руйнація дошкільного виховання та шкільного навчання і вищої освіти, в угоду Кремлю, постає необхідність творення нової цілісної стратегії формування змісту дошкільної, шкільної та вищої освіти. Потрібна всебічна підтримка та втручання громадськості з метою руйнації добре налагоджених корупційних схем нищення освіти, культури, духовності в Україні. Одним із шляхів зупинення потоку безграмотної шкідливої бізнесової друкованої продукції, що надходять у навчальні заклади за домовленістю видавця з керівництвом навчальних закладів є створення «Всеукраїнської громадської експертної ради з питань освіти і науки» (нижче наводимо текст положення Експертної ради).

Рекомендаційні грифи Міністерства освіти і науки України, на жаль, не гарантують і сьогодні якість книжкової продукції, а є лише засобами успішного продажу неякісної грифованої продукції. Особливо складно вчителям-початківцям, які не мають досвіду (у педагогічних ВНЗ

та незнайомі з різними варіантами шкільних підручників, а здобули скромні знання відірвані від практики). Шкільні бібліотеки не зберігають підручники попередніх років, оскільки влада змусила здати в макулатуру навчальну літературу. Вчителі змушені, не розуміючи суть написаного у підручнику, заучувати разом з учнями зміст окремих сторінок шкільних підручників

Широкомасштабні освітні реформи, неможливі без підтримки громадських організацій, активного втручання науковців, освітян, творчих вчителів-практиків, батьків і фахівців різних галузей та представників культури, мистецтва, державних діячів, активних громадян, які мають допомогти усунути корупцію та створити умови для реформування освітньої галузі, а не точкових змін.

Національній Академії педагогічних наук України та Міністерству освіти і науки України складно реформувати та модернізувати освітню галузь без активної підтримки вчителів, громадських організацій і, в цілому суспільства. Узгоджені зміни необхідно одночасно проводити як у системі підготовки сучасного вчителя, так і перепідготовці тих, хто працює та у забезпеченні навчальних закладів всіх типів якісною навчально-методичною літературою, ППЗ, аудіо- і відео- засобами навчання на основі яких мають навчання майбутні вчителі. Складним завданням для освітян та тих, хто навчається є створення та видання якісних шкільних підручників, посібників та методичної науково-популярної літератури, з урахуванням вимог компетентісного навчання та інтеграції у світовий освітній простір.

Об'єктивна, прозора професійна оцінка навчальної літератури за сучасними критеріями оцінювання є необхідним першим кроком у подоланні корупції, оскільки це зупинить надходження у навчальні заклади фальсифікованої продукції. Від учителя держава і суспільство сьогодні вимагають високого рівня професіоналізму, патріотизму, порядності. Формування цих рис та якостей важливо передбачити в реалізації у багатофункціональних особистісно орієнтованих підручниках.

Ефективним засобом реалізації завдань чинних програм та досягнення вимог Державних стандартів є шкільний підручник, який мав би забезпечувати компетентісний підхід до навчання та сприяти формуванню предметних і ключових компетентностей кожної творчої особистості, орієнтованої на самонавчання, саморозвиток, самоконтроль.

Чи є такими сучасні підручники – носії наукової системи знань, що є багатофункціональними щодо забезпечення якісного навчального та виховного прогресу?

Кожен вчитель, який несе відповідальність за якість навчальних досягнень учнів, повинен мати персональний комп'ютер, відповідне програмне забезпечення та доступ до Інтернету, щоб інформаційно не відставати від учнів та зберегти у вихованців та суспільства незаперечний авторитет щодо власного високого рівня знань, всебічної обізнаності, ерудиції.

Підручники не повинні залежати від вподобань та рівня освіченості Президента та Міністра освіти і науки України, депутатів Верховної Ради та орієнтації векторів до ЕЕП чи ЄЕС. Навчальна література має відповідати вимогам часу, світовому стандарту, віковим особливостям учнів, пізнавальним можливостям та інтересам чинним програмам особистісно орієнтованого компетентісного навчання. Якісні підручники перевірені експериментально мають стати стабільними та постійно вдосконалюватися, оновлюючись науковими відкриттями, методичними знахідками, інноваційними технологіями, вимогами часу. При перевиданні такого підручника може доповнюватись авторський колектив та вноситись необхідні зміни щодо змісту, структури, дизайну.

Доповненням до стабільного підручника мають бути високоякісні навчально-методичні посібники з друкованою основою, збірники ігрових ситуацій та цікавинок, теми та зразки дослідницьких проектів та вимоги юним дослідникам, хрестоматії, науково-популярні довідники, тлумачні словники, аудіо- та відео- матеріали тощо. Крім стабільного підручника мають діяти одночасно (для доповнення, уточнення) інші якісні підручники, навчальні посібники, навчальні комплекси, що відповідають вимогам Державних стандартів України, чинним програмам, світовому рівню, освітньому простору.

До контролю за реформуванням освіти має долучитися громадськість і суспільство. Неякісна психолого-педагогічна освіта, зокрема, заочна, у вищих навчальних закладах підготувала, на жаль, багато вчителів неспроможних до самоосвіти, самовдосконалення, які не зорієнтовані на творчу дослідницько-пошукову діяльність, тому вони нав'язують учням власні методи: запам'ятай, відтвори, орієнтуючись на контрольні роботи. Одні й ті ж тексти пропонують щороку учням, контролюючі органи освіти.

Учитель неспроможній навчити учнів того, чого не знає і не вміє сам. Відомо, що у творчого вчителя і учні творці. Учні наслідують вчителя, вчать у нього методам, способам, засобам творчих дій, задумів, кмітливості, винахідливості, доброзичливості, вміння спілкуватись, підтримувати і заохочувати до роботи однолітків.

Відсутність мотивації, жорстких вимог щодо відповідальності, є однією з причин чому вчитель не прагне до самовдосконалення і не спонукає до цього учнів. Значно простіше відзвітувати на папері про власні успіхи (якщо це влаштовує керівників школи, владу).

Курси перепідготовки вчителів проводяться нерідко формально. Забезпечити лише на папері хороші результати як вчителів, так і навчальні заклади навчилися, за це постійно отримують заохочення, грамоти, подяки. Батьки мовчки потурають вчителям, керівництву навчальних закладів, які постійно збільшують «добровільні внески» і не звітують батькам про професійну діяльність педагогічного колективу, тобто, про рівень якості набутих навчальних досягнень учнями під час навчання, а лише виставляють бажані батькам оцінки або мають постійні претензії до якості виконання домашніх завдань деяких учнів.

Якість виконання учнями домашніх завдань залежить від рівня осмислення отриманого матеріалу на навчальному занятті, від сформованої мотивації та інтересу до навчання.

На жаль, ці вчителі просто працюють переказуючи учням слово в слово сторінки підручника.

Відсутня відповідь і у вчителя, який просто працює. А мали б виховувати..., розвивати..., навчати..., формувати..., створювати умови..., стимулювати..., активізувати..., організувати та заохочувати учнів до самостійної творчої діяльності, навчати самоконтролю, самооцінюванню, самонавчанню, самовдосконаленню. Скільки ж людських долей скалічить вчитель, який *працює вчителем* (але фактично не є ним).

Учитель це високе звання (вищого ніхто не придумав) і висока відповідальність дати учням настанови як жити, перемагати неправду, долати перешкоди, здобувати успіхи для досягнення поставленої власної життєвої мети, берегти людську гідність, відповідати за власні вчинки та їх наслідки, дбати про родину, продовжувати і примножувати славні традиції роду, рідного народу.

Лише частина учнів (обов'язково знайдуться особистості від Бога), які зможуть завдяки природним здібностям, схильностям, родині та мудрому сусіду знайти себе, самоствердитись, досягти життєвих успіхів.

Отже, важливо створити індивідуальні навчальні програми дистанційного навчання для бажаних вчителів, самонавчатись та підвищити професійний рівень і не тільки, педагогічної майстерності.

Друкуємо на розгляд громадськості розроблене вченими положення «Про всеукраїнську громадську експертну раду з питань освіти і науки».

Положення

про «Всеукраїнську громадську експертну раду з питань освіти і науки»

1. Загальні положення:

1.1. Всеукраїнська громадська експертна рада з питань освіти і науки (далі – Експертна Рада) є постійно діючим колегіальним громадським органом, утвореним для забезпечення участі громадян в управлінні державними справами, і покликана сприяти реалізації громадської державної політики у галузі освіти і науки, зокрема, з питань наукового, навчального та

навчально-методичного забезпечення навчальних закладів України всіх типів і форм власності, рівнів акредитації та здійснення громадського контролю за діяльністю державної політики в галузі освіти, врахування громадської думки у сфері науки і освіти, інновацій та інформатизації, інтелектуальної власності, моральності, духовності, психофізичної культури та спорту.

У своїй діяльності громадська Експертна Рада керується Конституцією України та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції України, а також цим Положенням та Регламентом Громадської Ради.

Метою реалізації конституційних прав щодо їх участі в управлінні державною політикою у сфері освіти і науки, інновацій та інформатизацій, інтелектуальної власності, молоді, спорту для реалізації в Україні принципу верховенства права людини, розбудови громадянського суспільства та правової держави, забезпечення свобод, прав та інтересів людини і громадянина.

1.2. Рада співпрацює з Комітетами Верховної Ради України з питань: науки і освіти, культури, духовності; Міністерствами освіти і науки України, культури, охорони здоров'я, молоді та спорту, Національною академією наук України, Національною академією педагогічних наук України та іншими інституціями у сфері освіти, науки, культури, духовності.

1.3. Рада вносить обґрунтовані пропозиції Міністерству освіти і науки України з питань:

- основних шляхів ефективного розвитку освіти і науки України;
- оновлення змісту і форм професійної діяльності педагогічних працівників;
- удосконалення післядипломної освіти;
- кадрового призначення (у разі необхідності – звільнення окремих працівників).

1.4. До Президії Ради входять керівники громадських організацій. Представник Президії Ради входить до складу колегії МОН України.

1.5. Головним завданням діяльності Всеукраїнської незалежної експертної ради є:

- сприяння підвищення рівня якості педагогічної науки та освітньої галузі в Україні;
- підвищення ролі педагогічних працівників у формуванні громадянського суспільства;
- організація громадського обговорення нагальних проблем в українській освіті;
- координація наукового та науково-методичного супроводу діяльності освітніх структур;
- експертиза та підготовка пропозицій щодо стратегічних напрямів удосконалення змісту розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів, студентів вищих навчальних закладів та професійного післядипломного самовдосконалення кадрів;

– експертна оцінка відповідності державних стандартів всіх рівнів освіти у відповідності до сучасних світових вимог у дошкільній, загальноосвітній, професійній та фаховій підготовці учнівської та студентської молоді;

– оцінка якості програмного, навчального, навчально-методичного супроводження для забезпечення якісного навчально-виховного процесу закладів освіти всіх типів і форм власності та рівнів акредитації;

– експертиза наявних і новостворених підручників, дидактичних і програмних продуктів/продукції та навчального обладнання щодо можливості надання рекомендаційних грифів;

– оцінка якості педагогічних творів та рекомендацій щодо їх практичного використання;

– гармонізація системи освіти всіх рівнів, галузей в єдину національну систему безперервної освіти особистості впродовж життя (від народження до професійного становлення з подальшим удосконаленням).

1.6. Рада діє згідно з чинним законодавством України. У своїй діяльності керується цим Положенням, нормативними документами у галузі освіти та сприяє громадсько-державному управлінню галузі освіти і науки в Україні.

1.7. Порядок організації роботи громадської Експертної Ради, підготовки та проведення її засідань, роботи постійних і тимчасових робочих органів та розв'язання інших процедурних питань визначається Регламентом Експертної Ради (далі – Регламент), що затверджується на її засіданні.

2. Завдання Всеукраїнської громадської Експертної Ради:

Забезпечити умови для реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами та здійснення контролю за врахуванням громадської думки під час формування та реалізації державної політики у сфері освіти і науки, інновацій та інформатизації, інтелектуальної власності, молоді, фізичної культури та спорту.

2.1. Здійснювати незалежну експертизу управлінської діяльності Міністерства освіти і науки України, обласних управлінь освіти і науки, міських (районних) відділів освіти, навчальних закладів системи освіти усіх форм власності із залученням кваліфікованих вітчизняних та іноземних фахівців, науковців, громадськості.

2.2. Аналізувати стан розробки та експертизи державних стандартів для всіх рівнів освіти та готувати пропозиції Міністерству освіти і науки України, Національній академії педагогічних наук України щодо вдосконалення або внесення змін до їх змісту, організації розгляду та затвердження.

2.3. Розробляти рекомендації щодо внесення змін і доповнень до змісту навчально-виховного процесу від дошкільних навчальних закладів до вищої школи та професійного вдосконалення психолого-педагогічних кадрів.

2.4. Оцінювати та вносити пропозиції щодо впровадження інноваційних педагогічних технологій, раціонального поєднання методів і форм навчання та виховання дітей і молоді, післядипломної освіти та освіти дорослих.

2.5. Аналізувати напрями підготовки спеціалістів за різним професійним спрямуванням і на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях та готувати пропозиції щодо впорядкування відповідного «Переліку спеціальностей і робітничих професій» з урахуванням євроінтеграційних процесів та прийнятої Національної рамки кваліфікацій (затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2013 року № 1341).

2.6. Систематично здійснювати експертизу навчально-методичного, програмного та інформаційного забезпечення навчальних закладів різних рівнів освіти та інформувати громадськість про позитивні зміни і проблеми з вищезазначених питань, використовуючи засоби масової інформації, освітянські видання та залучення інших громадських організацій.

2.7. Вносити пропозиції щодо змісту, форм та методів діяльності з обдарованою молоддю, ініціювати та брати участь в організації та проведенні олімпіад, конкурсів, турнірів, інших інтелектуальних змагань дітей, учнівської та студентської молоді.

2.8. Ініціювати внесення змін та доповнень до чинного законодавства України в освітній галузі; розроблення нових Законів, підзаконних актів, спрямованих на подальший розвиток освітньої галузі.

2.9. Проводити експертизу нових концепцій освіти, заявок на проведення педагогічних експериментів на всеукраїнському та регіональному рівнях, упровадження інноваційних освітніх проектів, ініційованих науково-педагогічною громадськістю.

2.10. Вносити пропозиції щодо впровадження педагогічного досвіду в освітніх структурах на всіх рівнях, презентувати та поширювати продуктивні педагогічні ідеї і доробки, використовуючи можливі шляхи в рамках чинного законодавства України.

2.11. Надавати громадську незалежну експертну оцінку за дорученням Вищої атестаційної комісії Міністерству освіти і науки України навчальній, науковій та методичній діяльності вчителів, педагогам, науково-педагогічним працівникам освітньої галузі, які подаються для присвоєння вчених звань доцента і професора.

3. Керівні органи та структура Всеукраїнської громадської Експертної Ради:

Громадська Експертна рада функціонує на засадах самоврядності та відповідно до взятих на себе завдань.

3.1. Керівним органом Ради є:

– конференція об'єднаних громадських організацій;

– Президія Ради (у кількості 9–15 осіб), яка створюється Радою шляхом відкритого голосування;

– очолюють сектори, секції, колегії.

3.2. Звітно-виборна конференція об'єднаних громадських організацій скликається один раз на три роки з метою:

– вироблення перспективних напрямів і завдань розвитку науки та освіти;

– звіту та обрання Президії Ради;

3.3. Президія Всеукраїнської громадської Експертної Ради є керівним органом між звітно-виборними конференціями. Президія Ради обирається делегатами конференції на три роки. Президія збирається не рідше одного разу на місяць.

3.4. Обов'язки Президії Ради:

– організація роботи Ради;

– скликання конференцій, проведення круглих столів, інших науково-методичних заходів;

– визначення представництва до складу структурних підрозділів Ради;

– визначення квоти делегатів на конференції.

3.5. Права Президії:

– має право від імені Ради звертатися до Міністерства освіти і науки України або інших керівних органів та установ, відомств та організацій із запитом щодо розв'язання питань, означених цим Положенням;

– звертатися з дорученням до центральних органів влади, Верховної Ради України, виконавчої та контролюючої влади тощо.

3.6. Діяльність членів Ради фіксується в індивідуальних планах наукової, науково-методичної та методичної роботи і враховується під час чергової атестації.

3.7. Права та обов'язки Голови Президії:

– представляти, захищати та відстоювати запропоновані рішення Всеукраїнської громадської експертної ради з питань освіти та науки в державних органах влади. Контролювати якість експертиз, залучати незалежних експертів з числа високопрофесійних практиків і науковців.

3.8. Структурними підрозділами Ради є сектори, напрями діяльності яких визначаються цим Положенням і складаються із секцій, а саме:

1) *сектор дошкільної освіти:*

– секція планування сім'ї та родинного виховання;

– секція культури, мистецтв та духовного відродження;

– секція розвитку інтелектуального потенціалу дошкільників;

– секція громадянсько-патріотичного виховання;

– секція здоров'язбереження та здорового способу життя, фізичної культури.

2) *сектор загальної середньої освіти:*

– секція початкової освіти;

– секція суспільно-гуманітарної освіти;

– секція природничо-математичної освіти;

– секція мов національних меншин;

– секція культури, мистецтв та духовного відродження;

– секція громадянсько-патріотичного виховання;

– секція ІКТ та технологічної освіти;

– секція здоров'язбереження та здорового способу життя, фізичної культури;

– секція інклюзивної освіти.

3) *сектор професійно-технічної освіти:*

– секція суспільно-гуманітарної освіти;

– секція природничо-математичної освіти;

– секція мов національних меншин;

– секція культури, мистецтв та духовного відродження;

- секція громадянсько-патріотичного виховання;
- секція ІКТ та технологічної освіти;
- секція здоров'язбереження та здорового способу життя, фізичної культури;
- секція професійної підготовки.

4) *сектор дослідження обдарованості особистості;*

5) *сектор позашкільної освіти:*

- секція культури, мистецтв та духовного відродження;
- секція громадянсько-патріотичного виховання;
- секція ІКТ та технологічної освіти;
- секція еколого-природничої освіти та виховання;
- секція здоров'язбереження та здорового способу життя;

6) *сектор вищої педагогічної освіти;*

7) *сектор планування та координації прикладної науково-дослідницької діяльності.*

8) *комунікаційно-аналітичний сектор (центр).*

Основними напрямками діяльності сектору є:

– налагодження взаємодії з Міністерством освіти і науки України, Комітетом Верховної Ради з питань науки і освіти, іншими державними установами і організаціями;

– аналіз та експертиза відповідності наявних законодавчих та нормативно-правових актів в галузі освіти і науки сучасним вимогам сприяння подальшої кодифікації діючого освітнього законодавства;

– встановлення зв'язків з громадськими організаціями міжнародного, всеукраїнського та регіональних рівнів, молодіжними та новими сучасними рухами з метою врахування громадської думки щодо подальшого розвитку української освіти;

– здійснювати системний аналіз (шляхом моніторингу) реального стану справ у галузі освіти і науки, проведення відповідних моніторингових та соціальних досліджень.

9) *Сектор соціального захисту та правового врегулювання проблемних питань.*

Основними напрямками діяльності сектору є:

– підвищення соціального статусу освітян в українському суспільстві;

– сприяння забезпеченню економічних та соціальних гарантій професійної самореалізації педагогічних працівників та учнівської молоді;

– надання необхідної допомоги учасникам навчально-виховного процесу при утисканні їх законних прав, політичних переслідуваннях тощо.

10) *Сектор інноваційного розвитку освіти і науки.*

Основними напрямками діяльності сектору є:

– сприяння в розробці довготермінової національної програми інноваційного розвитку освітніх навчальних закладів усіх форм власності;

– удосконалення та модернізація нормативно-правової бази сучасного розвитку державно-громадської системи управління освітою;

– розробка сучасних технологій планування та інструментарію ефективного впровадження інновацій в системі освіти України;

– створення багатовекторного пакету умов для поширення інноваційного освітнього поля, активізації експериментальної та науково-дослідної діяльності навчальних закладів;

– розробка в правовому полі матричної моделі багатоканального фінансування системи освіти в поєднанні з поглибленням шкільної автономії, впровадження прозорої схеми підтримки та стимулювання інноваційної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів освіти з залученням міжнародних і вітчизняних фондів, програм, грантів тощо.

3.9. Сектори та секції, що входять до складу Ради, під керівництвом колегиї здійснюють поточну діяльність і планують засідання відповідно до річного плану у зручний для їх членів строки. Розгляд питань здійснюється у місячний термін (виключенням може бути тільки форс-мажорні обставини).

3.10. Керують секторами і секціями колегії у складі 5-7 осіб, які створюються на три роки із членів громадських організацій. До складу секторів і секцій запрошуються на добровільних засадах провідні науковці в галузі педагогіки і психології, фахівці системи освіти, вчителі і методисти, інші спеціалісти системи освіти та інших галузей.

3.11. Для організації і планування поточної діяльності секторів обирається відповідальний секретар (кандидатури з членів громадських організацій), який веде документацію (протоколи засідань, плани, звіти) та за завершенням повноважень здає документацію Голові Президії.

3.12. У випадку надходження до Ради комплексних питань, що вимагають одночасно висновків кількох секторів або секцій, та є інноваційним напрямом діяльності, можуть створюватися відповідні об'єднані експертні комісії, чи нові, з повноваженнями розв'язувати питання.

Положення погоджено з Міністерством освіти і науки України, Національною академією наук України та з Національною академією педагогічних наук України, оскільки передбачається конструктивна співпраця.

Цілеспрямоване руйнування корупційних схем щодо грифування навчальної науково-методичної літератури та створення конкуренції для монополіста, змусить його дотримуватись законодавства України та створить умови для вдосконалення процедур експертизи навчальної літератури, як механізму підвищення якості освіти.

Контролювати якість шкільних підручників та навчальної літератури мають як вчителі, так і батьки, громадськість. До експертної оцінки підручників, навчальної літератури мають долучитись і громадські експертні ради, наділені такими повноваженнями.

Чесність, прозорість якісної оцінки (з широким обговоренням) незалежними громадськими експертами підручників, навчально-методичної літератури та науково-популярних творів, аудіо-, відео- засобів навчання і зупинить потік у навчальні і культурно-освітні заклади неякісної і шкідливої навчально-виховної продукції, що спотворює нерідко зміст наукових понять, тверджень, історичне минуле країни та унеможливує організацію якісного особисто орієнтованого навчання.

15 травня 2014 року при Міжнародній громадській організації «Українська світова спілка професійних вчителів» (УССПУ) (свідоцтво №714 Міністерства Юстиції від 13.02.96 р.) створено *Всеукраїнську громадську Експертну Раду з питань освіти і науки*, що є громадським органом і покликана сприяти всебічному розвитку української освіти і науки, культури, зокрема, з питань наукового, навчального та навчально-методичного забезпечення навчальних закладів України всіх типів і форм власності та рівнів акредитації.

З метою економії державних коштів та в інтересах ефективного розв'язання завдань відродження нації виникає потреба створення єдиного відомства, що об'єднувало б ці міністерства та мало департаменти з проблем освіти; науки; культури; молоді та спорту; духовності, де б коригувалась та їх узгоджувались діяльність та відповідні заходи (не дублювались). Цю проблему важливо обговорити з фахівцями та громадськістю, оскільки йдеться про значну економію державних коштів, скорочення чиновників, які перекладають папери, та модернізацію освітньої галузі.

Головною метою діяльності Всеукраїнської громадської експертної Ради є: сприяння ефективному гармонійному розвитку освіти і науки України; підвищення ролі науковців і педагогічних працівників у формуванні громадянського суспільства; організація широкого громадського обговорення нагальних проблем в українській освіті; координація наукового та науково-методичного супроводу діяльності освітніх структур; експертиза та підготовка пропозицій щодо стратегічних напрямів удосконалення змісту розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів, студентів вищих навчальних закладів та професійного післядипломного самовдосконалення кадрів; експертна оцінка відповідності державних стандартів всіх рівнів освіти у відповідності до сучасних світових вимог у дошкільній, загальноосвітній, професійній та фаховій підготовці учнівської та студентської молоді; оцінка якості програмного, навчального,

навчально-методичного супроводження для забезпечення якісного навчально-виховного процесу закладів освіти всіх типів і форм власності та рівнів акредитації; експертиза наявних і новостворених підручників, дидактичних і програмних продуктів/продукції та навчального обладнання щодо можливості надання рекомендаційних грифів; оцінка якості педагогічних творів та рекомендацій щодо їх практичного використання; гармонізація системи освіти всіх рівнів, галузей в єдину національну систему безперервної освіти особистості впродовж усього життя (від народження до професійного становлення).

Структурними підрозділами Ради є сектори, напрями діяльності яких визначаються цим Положенням і складаються із секцій, а саме:

1) *сектор дошкільної освіти*: секція планування сім'ї та родинного виховання; секція культури, мистецтв та духовного відродження; секція розвитку інтелектуального потенціалу дошкільників; секція громадянсько-патріотичного виховання; секція здоров'язбереження та здорового способу життя, фізичної культури.

2) *сектор загальної середньої освіти*: секція початкової освіти; секція суспільно-гуманітарної освіти; секція природничо-математичної освіти; секція мов національних меншин; секція культури, мистецтв та духовного відродження; секція громадянсько-патріотичного виховання; секція ІКТ та технологічної освіти; секція здоров'язбереження та здорового способу життя, фізичної культури; секція інклюзивної освіти.

3) *сектор професійно-технічної освіти*: секція суспільно-гуманітарної освіти; секція природничо-математичної освіти; секція мов національних меншин; секція культури, мистецтв та духовного відродження; секція громадянсько-патріотичного виховання; секція ІКТ та технологічної освіти; секція здоров'язбереження та здорового способу життя, фізичної культури; секція професійної підготовки.

4) *сектор дослідження обдарованості особистості*;

5) *сектор позашкільної освіти*: секція культури, мистецтв та духовного відродження; секція громадянсько-патріотичного виховання; секція ІКТ та технологічної освіти; секція еколого-природничої освіти та виховання; секція здоров'язбереження та здорового способу життя;

6) *сектор вищої педагогічної освіти*;

7) *сектор планування та координації прикладної науково-дослідницької діяльності*.

Якісна навчальна література на титульній сторінці матиме позначку «Схвалено Громадською радою» (№... від ...). Це стане орієнтиром для споживачів при виборі навчальної літератури. Експертні оцінки громадської ради унеможливають корупцію, зроблять прозорою і неупередженою оцінку рукописів. Всі рецензії публікуватимуться ще до їх друкування. Авторитетні висоосвітчені професіонали анонсуватимуть нові надходження для навчальних закладів. Бізнес змушений буде шукати фахових редакторів, коректорів, дизайнерів, щоб витримати конкуренцію.

Використані літературні джерела

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalnaserednya/zagalnaserednya-osvita/149-diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalnaserednya/zagalna-serednya-osvita/6091>

2. Організаційно-методичне забезпечення моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти: Монографія [Текст] / О. І. Ляшенко, Т. О. Лукіна, Л. С. Ващенко, П. Б. Полянський, Ю. О. Жук. За ред. Ляшенко О. І. – К.: Педагогічна думка, 2011. – 160 с.

3. *Ушинський, К. Д.* Твори : в 6-ти т. Т. 1. Педагогічні статті [Текст] / К. Д. Ушинський; відп. за укр. вид. Г. С. Костюк, С. Х. Чавдаров. – К. : Рад. шк., 1954.

4. *Хуторской А.* Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования [Текст] / А. В. Хуторской // Ученик в общеобразовательной школе. – М.: ИОСО РАО, 2002. – С. 135–157.

Bibliography

1. Derzhavnyy standart bazovoyi i povnoyi zahalnoi serednoi osvity [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalnaserednya/zagalna-serednya-osvita/149-diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalnaserednya/zagalna-serednya-osvita/6091>
2. Orhanizatsiyno-metodychne zabezpechennya monitorynhovykh doslidzhen yakosti zahalnoi serednoi osvity: Monohrafiya [Tekst] / O.I. Lyashenko, T.O. Lukina, L.S. Vashchenko, P.B. Polyansky, Yu.O. Zhuk. Za red. Lyashenko O.I. – K.: Pedagogichna dumka, 2011. – 160 s.
3. Ushynskyy K. D. Tvory : v 6-ty t. T. 1. Pedagogichni statti [Text] / K. D. Ushynskyy; vidp. za ukr. vyd. H. S. Kostyuk, S. Kh. Chavdarov. – K. : Rad. shk., 1954.
4. Khutorskoy A. Klyuchevye kompetentsyy kak komponent lychnostno-oryentirovannoy paradyhmy obrazovaniya [Text] / A. V. Khutorskoy // Uchenyk v obshcheobrazovatelnoy shkole. – M.: YOSO RAO, 2002. – S.135–157.

II РОЗДІЛ. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ РІЗНИХ ТИПІВ

Ніна Федорова,
Микола Дроботенко,
м. Київ, Україна

УДК 37.013

ПОЄДНАННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ЯК УМОВА ДОСЯГНЕННЯ ЖИТТЄВИХ УСПІХІВ ОСОБИСТІСТЮ

В статті автори обрацають внимание на необходимость объединения знаний, умений и навыков учиться и совершенствовать собственные достижения, как одно из условий достижения поставленных целей. Для этого личность должна формировать в себе качества умение работать в команде, слушать и слышать собеседника или партнера. Это должно способствовать успешному продвижению в карьере.

Ключевые слова: знания, успех, действие, память, команда.

In this article the necessity to unite of knowledge, skills, experience and improving of personal achievements is highlighted by authors. It is one of conditions for the stated target achievement. The person has to form such qualities as ability to work in team, to listen and hear the partner for the successful career contribution.

Key words: knowledge, successes, action, memory, team.

Знання, що отримуються молодією людиною роками навчання ще не гарантують досягнення нею успіху на життєвому, професійному і творчому шляху залежно від кількості дипломів про здобуття вищої освіти. Тому останніми роками зміна змісту освіти покликана врівноважити цю невідповідність і забезпечити досягнення завдань, що стоять перед системою освіти і суспільством в цілому, а також перед людиною, яка вирішила докласти певних зусиль на шляху особистісного, творчого зростання.

Навіть впровадження Болонських принципів у систему вищої освіти України не впливають на підвищення якості освіти, рівень знань учнів, захист від інфляції освіти, не говорячи про питання успішності молоді людини у подальшому житті. Існують також проблеми,